

Cap on va Catalunya?

(22)

Confiança

Si a Catalunya tenim gent amb talent i empena les coses ens aniran bé

Dèficit fiscal

És un escull que ens ha d'esperonar. Res se'ns regalarà, però no som mediocres

Universitats

Podem fer de Catalunya una gran capital europea dels estudis universitaris

Andreu Mas-Colell

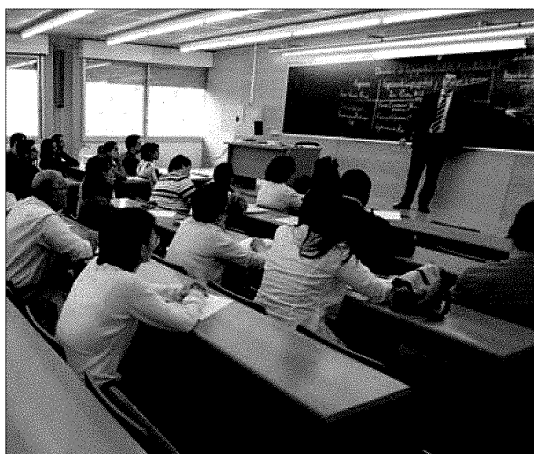
Barcelona, 1944. Catedràtic d'economia a la UPF i a la Universitat de Harvard (1981-1996). President de la Barcelona Graduate School of Economics. Va ser conseller d'Universitats de la Generalitat (2000-2003)

No ho sé, on va Catalunya. Crec que el futur està molt obert, i que, si bé les coses ens poden anar malament, també ens podrien anar força bé. I crec això darrer perquè penso que el nostre present és millor del que avui seria el diagnòstic col·lectiu dels catalans sobre la qüestió.

En aquest judici negatiu hi conflueixen molts factors. Per exemple, la consciència d'una pèrdua de pes respecte a Madrid o la d'una fiscalitat que ens és molt poc favorable. Permeteu-me, però, dues pinzellades que el relativitzen.

No fa gaire passejava per Budapest i, de tant en tant, el cap se me n'anava a Barcelona. Sobre el futur comparat de Barcelona i Budapest no en puc pas dir res. Sobre el passat no hi ha dubte: fa cent anys Budapest era molt més important que Barcelona. Només cal imaginar les estàtues eqüestres a la seva plaça dels Herois al costat del nostre esquitit monument a Ramon Berenguer. Però sobre el present tampoc hi ha dubte: econòmicament Barcelona està al davant de Budapest. I és que mai en la història moderna de Catalunya havíem comptat tant a Europa. Fa cent anys érem molt poca cosa i ara tenim una presència sòlida. I això és engrescador perquè Europa és el nostre espai natural de pertinença.

L'altre observació demana fer un experiment mental. Si en els

Una classe a la Facultat de Dret de la Universitat Autònoma ■ MIQUEL ANGLARILL

darrers quinze anys haguéssim crescut com França, seriem ara com a mínim el 12% més pobre. O dit d'una altra manera: el dèficit fiscal és important però el que globalment representa és inferior en el que hem guanyat pel diferencial de creixement entre França i Catalunya en aquest període. Evidentment la fiscalitat és un escull, però no és més que un escull. No ens ha de paraitzar, no ha de ser la base per a una lamentació desmobilitzadora o per rebaixar aspiracions. Ans al contrari, ens hauria d'esperonar. Res se'ns regalarà, però no estem

condemnat a la mediocritat.

És prou clar que de problemes en tenim molts, però no són diferents dels d'altres països. A la fi, la capacitat d'encarar-los amb eficàcia dependrà de les actituds de la nostra gent. Ara bé, un dels problemes que tenim afecta aquestes actituds. No ens autovaluem d'una manera afinada, realista i, sobretot, estable. Exagerem. A l'època olímpica vàrem pecar de cofoisme. Ara, en canvi, predomina l'actitud de ressaltar la part fosca, amb varietats diverses: la rebentista, la dels profetes del desastre, l'autoflagel·ladora.

Ens convé un estat d'esperit més positiu, més lúcid i més determinat. Malauradament, de com induir bones consciències col·lectives se'n sap ben poc. No hi ha fórmules màgiques. I a curt termini el moment econòmic tampoc ajuda. Però en la dimensió del capital humà es pot actuar en un altre aspecte: el del talent. No dubteu que si Catalunya la tenim plena a vessar de gent amb empena i talent, les coses ens aniran bé. No sé cap a on aniran, però aniran bé (i podeu estar ben segurs que es generaran cercles virtuoses en les actituds).

Em deia un amic fins: els diners segueixen les idees. De diner en el món n'hi ha molt i s'adreça amb tota naturalitat cap als entorns on domina la creativitat. I per estimular la creativitat, la fórmula és ben coneguda com a mínim des del temps d'Alexandria: arregar talent i deixar fer.

En una terminologia que no m'invento, una política de foment del talent té tres aspectes (les tres R): ajudar a retenir, ajudar a recuperar, ajudar a reclutar. Aquestes polítiques cal aplicar-les en tots els àmbits, però em permetreu concloure esmentant-ne un que és d'interès més professional meu: el de l'educació superior. Si ens ho proposem podem fer de Catalunya una gran capital europea dels estudis universitaris (particularment de postgrau). Les escoles de negocis ens han ensenyat el camí. La tasca ara és fer taca d'oli. ■